

Títols

Es títols de llibres, obres literàries, articles, opuscles, etc., re-vesteixen sovint la forma d'oracions interrogatives: *Quan tornaran les orenetes?*, *Qui guanyarà les eleccions?*, *Què és la democràcia?*, *Com es juga al cricket?*, *Per què vaig dimetir?* Ara mateix, tenim al davant un prospecte editat per la subdirecció general d'Acció Cívica, de la Generalitat de Catalunya, que duu com a títol aquesta doble frase interrogativa *Què és i què fa per vostè Acció Cívica?* I és lícit de preguntar-nos fins a quin punt és adequada i necessària aquesta interrogació directa i si en alguns casos no fóra potser més propi que aquests títols revestissin la forma d'oracions interrogatives indirectes, per a la qual cosa n'hi hauria prou, en els exemples precedents, amb la supressió del signe d'interrogació.

Es ben sabut que, en un context normal, una oració interrogativa indirecta, com que és una oració subordinada, ha de dependre d'una oració principal. Així, la interrogativa directa *Quan vindrà?* esdevé indirecta quan se subordina a una principal: *No sé quan vindrà.* Però com a oració independent, *Quan vindrà* és normalment una frase desproveïda de significació. Ara; així com el títol d'un llibre o d'un article pot ésser un simple element d'oració, com és ara un grup nominal, *Terra baixa*, un adverbi, *Enllà*, etc., pot consistir també en una oració subordinada deslligada de la principal: *Quan floriran els ametllers*, *Per què he votat Joan Maragall*, *Com auxiliar un ferit*.

El fet, doncs, és que un mateix article o opuscle pot dur com a títol, per exemple, *Per què vaig presentar la dimissió?* i *Per què vaig presentar la dimissió.* El primer, amb la seva interrogació directa, es pot qualificar d'efectista, com si l'autor es fes ressò d'una pregunta que li adreça d'opinió pública, i, de fet, admetria — encara que fóra insòlit — que en el text del treball en qüestió es vingués a dir que no n'ha de fer res ningú. El segon títol, en canvi, revesteix la forma d'una interrogativa indirecta, que entenem que depèn d'una principal sobreentesa *En aquest treball explico...* S'hi anuncia, doncs, una explicació clara i completa. Per això és lògic titular un article *Qui guanyarà les eleccions?* (qui ho sap?), però no ho és tant *Què és la democràcia?* o *Com es juga a bitlles?*, quan se'ns ofereix un text explicatiu, concret i precís.

Albert Jané